

EU:N PUUTAVARA-ASETUKSEN OIKEUDELLISEEN KEHYKSEEN LIITTYVIÄ KYSYMYKSIÄ, JOIDEN OSALTA TARVITAAN OHJEISTUSTA

JOHDANTO

Puutavaraa ja puutuotteita markkinoille saattavien toimijoiden velvollisuuksien vahvistamisesta annetussa asetuksessa (EU) N:o 995/2010¹, jäljempänä 'EU:n puutavara-asetus', säädetään, että komissio vahvistaa muita kuin lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäviä toimenpiteitä yhdenmukaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi. Komissio on antanut delegoidun asetuksen valvontaorganisaatioiden hyväksymistä ja niiden hyväksynnän peruuttamista koskevista yksityiskohtaisista vaatimuksista ja menettelystä² sekä täytäntöönpanoasetuksen asianmukaisen huolellisuuden järjestelmää ja jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten valvontaorganisaatioille tekemien tarkastusten tiheyttä ja luonnetta koskevista yksityiskohtaisista säännöistä³.

Asianomaisten sidosryhmien, jäsenvaltioiden asiantuntijoiden ja FLEGT-komitean jäsenten kuulemisen jälkeen yleisenä näkemyksenä oli, että joitakin EU:n puutavara-asetuksen näkökohtia olisi selvennettävä. Sovittiin, että tarvittaisiin ohjeasiakirja, jossa käsiteltäisiin EU:n puutavara-asetukseen ja siihen liittyviin muihin kuin lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäviin säädöksiin liittyviä kysymyksiä. Ohjeasiakirjasta keskusteltiin ja se laadittiin FLEGT-komitean avustuksella.

Ohjeasiakirja ei ole oikeudellisesti sitova. Sen ainoana tarkoituksena on selittää tiettyjä EU:n puutavara-asetukseen ja komission kahteen muussa kuin lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksymään säädökseen liittyviä näkökohtia. Sillä ei korvata eikä muuteta sovellettavan oikeusperustan muodostavia asetusta (EU) N:o 995/2010, komission asetusta (EU) N:o 363/2012 eikä komission asetusta (EU) N:o 607/2012, eikä lisätä niihin mitään. Ohjeasiakirjassa tarkasteltuja kysymyksiä ei pitäisi käsitellä irrallisina, vaan ne on nähtävä yhdessä lainsäädännön kanssa, eikä ohjeasiakirjaa pitäisi käyttää yksinään.

Näkemyksemme mukaan ohjeasiakirja on kuitenkin hyödyllinen viiteaineisto kaikille, joiden on noudatettava EU:n puutavara-asetusta, sillä siinä valaistaan merkittävällä tavalla lainsäädäntötekstien vaikeaselkoisia osia. Ohjeasiakirjan tarkoituksena on myös opastaa kansallisia toimivaltaisia viranomaisia ja valvontaelimiä tämän lainsäädäntöpaketin täytäntöönpanossa ja noudattamisen valvonnassa.

Komission kahta muuta kuin lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksymää säädöstä laadittaessa toteutetun kuulemismenettelyn aikana ja sidosryhmien kanssa pidettyjen lukuisten kahdenvälisten kokousten yhteydessä esille nousi useita kysymyksiä, jotka olisi sisällytettävä ohjeasiakirjaan. Kunhan EU:n puutavara-asetuksen soveltamisesta on saatu enemmän kokemusta, ohjeasiakirjaan voidaan tarpeen mukaan sisällyttää uusia kysymyksiä ja täydentää sitä.

---

¹ EUVL L 295, 12.11.2010, s. 23.

² EUVL L 115, 27.4.2012, s. 12.

³ EUVL L 177, 7.7.2012, s. 16.

1. Markkinoille saattamisen määritelmä:

Sovellettava lainsäädäntö:

EU:n puutavara-asetus

2 artikla – Määritelmät

[...]

b) 'markkinoille saattamisella' [tarkoitetaan] myyntimenetelmästä riippumatta kaikkea puutavaran tai puutuotteiden vastiketta vastaan tai vastikkeetta tapahtuvaa ensimmäistä toimittamista sisämarkkinoille liiketoiminnan yhteydessä jakelua tai käyttöä varten. Siihen kuuluu myös toimittaminen kuluttajansuojasta etäsopimuksissa 20 päivänä toukokuuta 1997 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 97/7/EY [3] määritellyllä etäviestintävälineellä. Sisämarkkinoille jo saatetuista puutavarasta tai puutuotteista valmistettujen puutuotteiden toimittaminen sisämarkkinoilla ei ole "markkinoille saattamista";

[...]

Määritelmässä todetaan selvästi, että 'toimittamisen' on tapahduttava

- **sisämarkkinoilla** – puutavaran on siis oltava fyysisesti läsnä EU:ssa, ja sen on oltava joko täällä korjattu tai tuotu EU:hun ja tulliselvitetty vapaaseen liikkeeseen luovuttamista varten, sillä tuotteet eivät saa unionituotteiden asemaa ennen kuin ne on tuotu tulliliiton alueelle. Jos kyseessä ovat tavarat, jotka ovat erityisessä tullimenettelyssä (esimerkiksi väliaikainen maahantuonti; sisäinen jalostus; tullivalvonnassa tapahtuva valmistus; tullivarastointi; vapaa-alueet) taikka passitus tai jälleenvienti, tätä ei katsota markkinoille saattamiseksi;
- **ensimmäistä kertaa** – puutuotteet, jotka on jo saatettu EU:n markkinoille, tai tuotteet, jotka on valmistettu jo markkinoille saatetuista puutuotteista, eivät kuulu määritelmän soveltamisalaan. Tuotteen asettamisella saataville ensimmäistä kertaa viitataan lisäksi kuhunkin yksittäiseen tuotteeseen, joka saatetaan markkinoille sen jälkeen, kun EU:n puutavara-asetusta ryhdytään soveltamaan (3. maaliskuuta 2013), eikä sillä viitata uuden tuotteen tai tuotelinjan lanseeraukseen. Lisäksi markkinoille saattamisen käsite viittaa kuhunkin yksittäiseen tuotteeseen, eikä tuotetyyppiin, riippumatta siitä, onko tuote valmistettu yksittäiskappaleena vai sarjatuotantona;

- **liiketoiminnan yhteydessä** – asetuksella ei siis aseteta vaatimuksia ei-kaupallisille kuluttajille.

Kaikkien edellä mainittujen tekijöiden on toteuduttava samanaikaisesti. 'Markkinoille saattamisen' olisi sen vuoksi katsottava tapahtuvan, kun toimija ensimmäisen kerran asettaa puutavaran tai puutuotteet saataville EU:n markkinoilla jakelua varten tai käytettäväksi oman liiketoimintansa yhteydessä.

'Toimijoita' koskevia asetuksen säännöksiä sovelletaan näin ollen seuraaviin:

- yritykset tai yksityishenkilöt, jotka korjaavat puutavaraa EU:ssa jalostettavaksi tai jakeluun kaupallisille tai ei-kaupallisille kuluttajille,
- yritykset tai yksityishenkilöt, jotka tuovat puutavaraa tai puutuotteita EU:hun jalostettavaksi tai jakeluun kaupallisille tai ei-kaupallisille kuluttajille, ja
- yritykset tai yksityishenkilöt, jotka korjaavat puutavaraa EU:ssa tai tuovat puutavaraa tai puutuotteita EU:hun pelkästään omassa liiketoiminnassaan käytettäväksi.

Tämän tulkinnan mukaan yrityksen, joka korjaa puutavaraa EU:ssa tai tuo puutavaraa tai puutuotteita EU:hun pelkästään omassa organisaatiossaan käytettäväksi, on noudatettava asianmukaisen huolellisuuden järjestelmää. Tämä tulkinta ei edellytä, että puutavara myytäisiin tai fyysisesti siirrettäisiin tietylle henkilölle: puutavara kuuluu asetuksen soveltamisalaan heti, kun toimittaja on asettanut sen saataville jakelua tai käyttöä varten EU:ssa⁴.

Se, millainen asema on asetuksen nojalla 'edustajilla' eli välikäsilä, jotka hankkivat tuotteita muita varten eivätkä yksinomaan toimi huolitsijoina, on määritettävä tarkastelemalla kunkin tapauksen yksityiskohtia ja sovellettavia sopimusjärjestelyjä. 'Edustaja', joka ostaa tavaraa ja tuo sitä EU:hun ostajien ennakoitujen tilausten täyttämiseksi, on tosiasiallisesti 'toimija', toisin kuin todellinen edustaja, joka toimii ainoastaan toisen osapuolen lukuun eikä missään vaiheessa ota tuotteiden todellista omistajuutta haltuunsa.

Kun puutavara on korjattu EU:n ulkopuolella:

- Jos EU:hun sijoittautunut yritys ostaa puutavaraa tai puutuotteita kolmannelta maasta ja tuo ne EU:hun, siitä tulee toimija, kun puutavara tai puutuotteet saapuvat EU:hun.
- Jos EU:hun sijoittautunut yritys ostaa puutavaraa tai puutuotteita kolmannelta maasta ja tuottaa ne edustajalla EU:hun, EU:hun sijoittautuneesta yrityksestä tulee toimija, kun puutavara tai puutuotteet saapuvat EU:hun.
- Jos EU:hun sijoittautunut yritys tilaa puutavaraa tai puutuotteita kolmannelta maasta EU:hun sijoittautumattomalta toimittajalta, joka sitten tuo ne EU:hun, EU:hun sijoittautuneesta yrityksestä tulee toimija, kun puutavara saapuu EU:hun (vaikkei omistajuus virallisesti siirrykään ennen kuin puutavara toimitetaan EU:hun sijoittautuneelle yritykselle).
- Jos EU:hun sijoittautumaton yritys tuo puutavaraa tai puutuotteita EU:hun, hankkii luvan niiden luovuttamiseksi vapaaseen liikkeeseen ja sitten etsii ostajan, EU:hun sijoittautumattomasta

---

⁴ Tämä tulkinta on pääpiirteissään sama kuin lähestymistapa, jota sovelletaan uuteen lähestymistapaan ja kokonaisvaltaiseen lähestymistapaan perustuvien direktiivien täytäntöönpano-opissa (ns. 'sininen opas'), johon voi tutustua osoitteessa http://ec.europa.eu/enterprise/policies/single-market-goods/files/blue-guide/guidepublic_en.pdf. EU:n puutavara-asetuksessa esitetty määritelmä kuitenkin eroaa sisämarkkinadirektiiveissä käytetystä määritelmästä.

yrityksestä tulee toimija, kun puutavara tai puutuotteet saapuvat EU:hun (koska EU:hun sijoittautumaton yritys on asettanut puutuotteet saataville EU:n markkinoilla).

- Jos EU:hun sijoittautumaton yritys myy puutavaraa tai puutuotteita kolmannesta maasta suoraan ei-kaupallisille loppukäyttäjille EU:ssa, siitä tulee toimija, kun puutavara tai puutuotteet saapuvat EU:hun.

Kaikkien toimijoiden siitä riippumatta, ovatko ne sijoittautuneet EU:hun vai eivät, on noudatettava kieltoa saattaa laittomasti korjattu puutavara markkinoille ja velvoitetta harjoittaa asianmukaista huolellisuutta.

Liitteessä I esitellään eri skenaariota siitä, miten markkinoille saattamista on tulkittava käytännön tilanteissa.

EU:n puutavara-asetuksella ei ole taannehtivaa vaikutusta. Tämä tarkoittaa sitä, ettei kieltoa sovelleta puutavaraan ja puutuotteisiin, jotka saatetaan markkinoille ennen kuin asetuksen soveltaminen alkaa 3. maaliskuuta 2013. Toimijoiden on kuitenkin voitava osoittaa toimivaltaisten viranomaisten tekemien tarkastusten yhteydessä, että ne ovat perustaneet asianmukaisen huolellisuuden järjestelmän, jota ryhdytään soveltamaan 3. maaliskuuta 2013. Sen vuoksi on tärkeää, että toimijat pystyvät yksilöimään toimituksensa ennen kyseistä päivämäärää ja sen jälkeen. Lisäksi jäljitettävyyttä koskevaa velvoitetta sovelletaan kauppaa käyviin mainitusta päivästä alkaen.

2. Vähäisen riskin määritelmä

Sovellettava lainsäädäntö:

EU:n puutavara-asetus

6 artikla

Asianmukaisen huolellisuuden järjestelmät

[...]

c) riskinvähentämismenettelyt, jotka sisältävät riittävät ja oikeasuhteiset toimenpiteet ja menettelyt riskin tosiasialliseksi vähentämiseksi ja joissa voidaan myös edellyttää lisää tietoja tai asiakirjoja ja/tai kolmannen osapuolen toteuttamaa tarkastusta, paitsi jos b alakohdassa tarkoitetuissa riskinarviointimenettelyissä havaittu riski on vähäinen.

Asianmukainen huolellisuus edellyttää, että toimija kerää tiedot puutavarasta ja puutuotteista sekä niiden toimittajista voidakseen tehdä täyden riskinarvioinnin. Tiedot, joita on arvioitava 6 artiklan nojalla, voidaan jakaa kahteen ryhmään.

- 6 artiklan 1 kohdan a alakohta – itse puutavaraan tai puutuotteeseen liittyvät tiedot: kuvaus, puunkorjuumaa (ja tarvittaessa maan sisäinen alue ja puunkorjuuta koskeva lupa), toimittaja ja kauppaa käyvä sekä asiakirjat, joista käy ilmi sovellettavan lainsäädännön noudattaminen.
- 6 artiklan 1 kohdan b alakohta – yleiset tiedot, jotka tarjoavat taustan tuotekohtaisten tietojen arvioimiseksi, ja yleiset tiedot tiettyjen puulajien laittoman puunkorjuun levinneisyydestä, laittomien käytäntöjen levinneisyydestä puunkorjuupaikalla sekä toimitusketjun mutkikkuudesta.

Yleiset tiedot tarjoavat toimijoille taustan riskin suuruuden arvioimiseksi, kun taas tuotekohtaiset tiedot ovat tarpeen itse puutuotteeseen liittyvän riskin määrittämiseksi. Tämä tarkoittaa sitä, että jos yleiset tiedot viittaavat potentiaalsiin riskeihin, on kiinnitettävä erityistä huomiota tuotekohtaisten tietojen keräämiseen. Jos tuote on peräisin useammasta puutavaran lähteestä, on tarpeen arvioida riskiä kunkin osan tai lajin osalta.

Riskin suuruus voidaan arvioida vain tapauskohtaisesti, sillä se riippuu monista tekijöistä. Vaikka riskinarviointia varten ei ole olemassa yhtä ainoaa hyväksyttyä järjestelmää, toimijan on pääsääntöisesti kuitenkin vastattava seuraaviin kysymyksiin:

- **Missä puutavara on korjattu?**

Onko laitton puunkorjuu yleistä siinä maassa tai jossakin sen osassa, josta puutavara on peräisin, tai puunkorjuuta koskevan luvan kattamalla alueella? Kohdistuuko kyseiseen puulajiin erityisesti laittoman puunkorjuun riski? Onko YK:n turvallisuusneuvosto tai Euroopan unionin neuvosto määrännyt puutavaran tuontia tai vientiä koskevia seuraamuksia?

- **Onko hallinnon taso ongelma?**

Hallinnon taso voi heikentää joidenkin sellaisten asiakirjojen luotettavuutta, jotka osoittavat sovellettavan lainsäädännön noudattamista. Huomioon olisi näin ollen otettava maan korruptiotaso, liiketoimintariskin indikaattorit ja muut hallinnon indikaattorit.

- **Onko toimittaja esittänyt kaikki asiakirjat, joista ilmenee sovellettavan lainsäädännön noudattaminen, ja voidaanko asiakirjat todentaa?**

Jos kaikki mahdolliset asiakirjat ovat helposti saatavilla, on suurempi todennäköisyys, että tuotteen toimitusketju on selvillä. Perusteltu luottamus siihen, että asiakirjat ovat todellisia ja luotettavia, pitäisi olla olemassa.

- **Onko olemassa merkkejä siitä, että jokin toimitusketjussa mukana oleva yritys olisi osallisena laittomaan puunkorjuuseen liittyvissä käytännöissä?**

Jos puutavara ostetaan yritykseltä, joka on aiemmin ollut osallisena laittomaan puunkorjuuseen liittyvissä käytännöissä, on suurempi riski, että puutavara on korjattu laittomasti.

- **Onko toimitusketju mutkikas?⁵**

Mitä mutkikkaampi toimitusketju on, sitä vaikeampaa tuotteessa olevan puun alkuperää saattaa olla jäljittää takaisin hakkuulähteeseen. Jos tarvittavat tiedot puuttuvat mistä tahansa kohtaa toimitusketjua, mahdollisuus siihen, että toimitusketjuun pääsee mukaan laittomasti korjattua puutavaraa, saattaa kasvaa.

Olisi katsottava, että toimitusta koskee vähäinen riski, jos sekä tuotekohtaisten että yleisten tietojen täydellisen arvioinnin jälkeen ei havaita syytä huoleen.

Riskinarviointiperusteiden luettelo ei ole tyhjentävä. Toimijat voivat päättää lisätä muita perusteita, jos niiden avulla on helpompi määrittää, kuinka todennäköistä on, että tuote oli laittomasti korjattu, tai vaihtoehtoisesti osoittaa, että se on laillisesti korjattu.

---

⁵ 'Toimitusketjun mutkikkuutta' selvennetään 3 jaksossa.

3. Toimitusketjun mutkikkuuden selventäminen

Sovellettava lainsäädäntö:

EU:n puutavara-asetus

6 artikla

Asianmukaisen huolellisuuden järjestelmät

[...]

b) riskinarviointimenettelyt, joilla toimija voi analysoida ja arvioida sitä riskiä, että laittomasti korjattua puutavaraa tai sellaisesta puutavarasta valmistettuja puutuotteita saatetaan markkinoille.

Menettelyissä on otettava huomioon a alakohdassa tarkoitettut tiedot ja muun muassa seuraavat asiaankuuluvat riskinarviointiperusteet:

[...]

– puutavaran ja puutuotteiden toimitusketjun mutkikkuus.

Toimitusketjun mutkikkuus mainitaan nimenomaisesti asetuksen 6 artiklassa riskinarviointiperusteiden joukossa, ja sillä on näin ollen merkitystä asianmukaiseen huolellisuuteen kuuluvissa riskien arvioinnissa ja vähentämisessä.

Ajatuksena tämän perusteen takana on se, että puutavaran jäljittäminen puunkorjuupaikalle (puunkorjuumaahan ja tarvittaessa maan sisäiselle alueelle ja puunkorjuuta koskevaan lupaan) voi olla vaikeampaa, jos toimitusketju on mutkikas. Jos tarvittavat tiedot puuttuvat mistä tahansa kohtaa toimitusketjua, mahdollisuus siihen, että toimitusketjuun pääsee mukaan laittomasti korjattua puutavaraa, voi kasvaa. Toimitusketjun pituutta ei kuitenkaan pitäisi pitää sinä tekijänä, joka kasvattaa riskiä. Ratkaisevaa on se, voiko tuotteessa olevan puutavaran jäljittää takaisin puunkorjuupaikalle. Riski kasvaa, jos toimitusketjun mutkikkuuden vuoksi on vaikea yksilöidä EU:n puutavara-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa vaadittuja tietoja. Jos toimitusketjussa on tunnistamattomia vaihteita, tämä voi johtaa päätelmään, ettei riski ole vähäinen.

Toimitusketjun mutkikkuus lisääntyy, kun jalostajien ja välikäsien määrä kasvaa puunkorjuupaikan ja toimijan välillä. Mutkikkuus saattaa myös lisääntyä, jos tuotteessa käytetään useampaa kuin yhtä lajia tai puutavaran lähdettä.

Voidakseen arvioida toimitusketjun mutkikkuutta toimijat voivat käyttää seuraavia kysymyksiä (ne eivät ole pakollisia eivätkä yksinomaisia):

- ✓ Sisältääkö toimitusketju useita jalostajia ja vaiheita ennen kuin tietty puutuote saatetaan EU:n markkinoille?
- ✓ Onko puutavaralla ja puutuotteilla käyty kauppaa useammassa kuin yhdessä maassa ennen EU:n markkinoille saattamista?
- ✓ Onko markkinoille saatettavassa tuotteessa useamman kuin yhden puulajin puuta?
- ✓ Onko markkinoille saatettavassa tuotteessa oleva puutavara peräisin eri lähteistä?

4. Vaatimus asiakirjoista, joissa puutavara todetaan sovellettavan lainsäädännön mukaiseksi, ja tämän vaatimuksen selventäminen

Sovellettava lainsäädäntö:

EU:n puutavara-asetus

2 artikla

[...]

f) 'laillisesti korjatulla' [tarkoitetaan] puunkorjuumaassa sovellettavan lainsäädännön mukaisesti korjattua puutavaraa;

g) 'laittomasti korjatulla' [tarkoitetaan] puunkorjuumaassa sovellettavan lainsäädännön vastaisesti korjattua puutavaraa;

h) 'sovellettavalla lainsäädännöllä' [tarkoitetaan] puunkorjuumaassa voimassa olevaa lainsäädäntöä, joka kattaa seuraavat asiat:

– puunkorjuuoikeudet laillisesti määritetyillä alueilla,

– korjuuoikeuksia ja puutavaraa koskevat maksut, mukaan lukien puunkorjuuseen liittyvät maksut,

– puunkorjuu, mukaan lukien ympäristö- ja metsäalan lainsäädäntö, joka kattaa metsien hoidon ja käytön sekä biologisen monimuotoisuuden säilyttämisen, kun ne liittyvät suoraan puunkorjuuseen,

– kolmansien osapuolten käyttö- ja omistusoikeudet, joihin puunkorjuu vaikuttaa, ja

– metsäalaan liittyvät kaupankäynti ja tullit.

6 artikla

Asianmukaisen huolellisuuden järjestelmät

1) [...]

a) toimenpiteet ja menettelyt, joilla mahdollistetaan seuraavien tietojen saanti toimijan markkinoille saattamasta puutavarasta tai puutuotteista:

[...]

asiakirjat tai muut tiedot, joista ilmenee, että kyseinen puutavara ja kyseiset puutuotteet ovat sovellettavan lainsäädännön mukaisia.

Syy tähän velvoitteeseen on se, että jos laillisesti korjatulle puutavaralle ei ole kansainvälisesti hyväksyttyä määritelmää, perustana laitton puunkorjuun määrittelemiselle olisi oltava sen maan lainsäädäntö, jossa puutavara on korjattu.

EU:n puutavara-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan a alakohdan viimeisessä luetelmakohdassa säädetään, että osana asianmukaisen huolellisuuden velvoitetta on kerättävä asiakirjat tai muut tiedot, joista ilmenee puunkorjuumaan lainsäädännön noudattaminen. Alusta alkaen olisi korostettava, että asiakirjat on kerättävä riskinarviointia varten, eikä tätä pitäisi katsoa erilliseksi vaatimukseksi.

EU:n puutavara-asetuksessa on omaksuttu joustava lähestymistapa luettelemalla joukko lainsäädäntöaloja. Siinä ei määritellä erityisiä lakeja, sillä lainsäädäntö vaihtelee maittain ja siihen voidaan tehdä muutoksia. Jotta voitaisiin kerätä asiakirjat tai muut tiedot, joista ilmenee puunkorjuumaan lainsäädännön noudattaminen, toimijoiden on ensinnäkin oltava selvillä siitä, mitä lainsäädäntöä tietyssä puunkorjuumaassa sovelletaan. Tässä työssä ne voivat saada tukea jäsenvaltioiden toimivaltaisilta viranomaisilta yhteistyössä Euroopan komission kanssa⁶. Ne voivat myös käyttää valvontaorganisaatioiden palveluja. Jos toimijat eivät käytä valvontaorganisaatioiden palveluja, ne voivat pyytää apua järjestöiltä, joilla on erityisasiantuntemusta metsäalalta niissä maissa, joissa puutavaraa ja puutuotteita korjataan.

Velvollisuutta hankkia asiakirjoja ja muita tietoja olisi tulkittava laajasti, sillä eri maissa on erilaisia sääntelyjärjestelmiä, eikä niissä kaikissa edellytetä erityisten asiakirjojen antamista. Sen vuoksi sen olisi katsottava tarkoittavan muun muassa toimivaltaisten viranomaisten antamia virallisia asiakirjoja, asiakirjoja, joista ilmenevät sopimusvelvoitteet, asiakirjoja, joista ilmenevät yrityksen toimintatavat, käytäntösääntöjä ja kolmannen osapuolen todentamissa järjestelmissä myönnettyjä todistuksia eli sertifikaatteja.

Seuraavassa taulukossa esitetään asian havainnollistamiseksi joitakin konkreettisia esimerkkejä (luetteloa ei kuitenkaan voida pitää pakollisena tai tyhjentävänä):

---

⁶ EU on tehnyt joukon vapaaehtoisia kumppanuussopimuksia kolmansien maiden kanssa, ja niissä kuvataan yksityiskohtaisesti kyseisissä maissa sovellettavaa lainsäädäntöä. Ne voivat tarvittaessa ohjata toimijoita sen suhteen, mitä lainsäädäntöä sovelletaan tuotteisiin, joita ei ole sisällytetty tietyn vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen liitteeseen.

1. Puunkorjuuoikeuksia laillisesti määritetyillä alueilla osoittavat asiakirjat	Yleisesti saatavilla olevat paperiset tai sähköiset asiakirjat, esimerkiksi omistusoikeutta tai maankäyttöoikeutta osoittavat asiakirjat, lupasopimukset tai muut sopimukset
2. Korjuuoikeuksia ja puutavaraa koskevat maksut, mukaan lukien puunkorjuuseen liittyvät maksut	Yleisesti saatavilla olevat paperiset tai sähköiset asiakirjat, esimerkiksi sopimukset, pankin antamat todistukset, alv-asiakirjat ja viralliset kuitit
3. Puunkorjuu, mukaan lukien ympäristö- ja metsäalan lainsäädäntö, joka kattaa metsien hoidon ja käytön sekä luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen, kun ne liittyvät suoraan puunkorjuuseen	Viralliset tarkastuskertomukset; todistukset ympäristöalan velvollisuuksien noudattamisesta; hyväksytyt puukorjuusuunnitelmat; hakkuun päättymisraportit, ISO-sertifikaatit; käytäntesäännöt; yleisesti saatavilla olevat tiedot, jotka osoittavat tiukkoja lainsäädännön valvontamenettelyjä ja puutavaran jäljitys- ja valvontamenettelyjä; toimivaltaisten viranomaisten puunkorjuumaassa myöntämät viralliset asiakirjat jne.
4. Kolmansien osapuolten käyttö- ja omistusoikeudet, joihin puunkorjuu vaikuttaa	Ympäristövaikutusten arvioinnit, ympäristön hoitosuunnitelmat, ympäristön auditointiraportit,

	<p> yhteiskuntavastuusopimukset, erityiset raportit omitusoikeuksia ja muita oikeuksia koskevista vaateista ja kiistoista </p>
<p> 5. Metsäalaaan liittyvät kaupankäynti ja tullit </p>	<p> Yleisesti saatavilla olevat paperiset tai sähköiset asiakirjat, esimerkiksi sopimukset, pankin antamat todistukset, tehtyä kauppaa koskevat asiakirjat, tuonti- ja vientilisenssit, vientitulleista annetut viralliset kuitit, vientikieltoluettelot, tiedot myönnettyistä vientikiintiöistä jne. </p>

5a. Sen selventäminen, mitä tuotteita asetus koskee – pakkausmateriaalit

Sovellettava lainsäädäntö:

EU:n puutavara-asetus

2 artikla

a) 'puutavaralla ja puutuotteilla' [tarkoitetaan] liitteessä mainittuja puutavaraa ja puutuotteita, ei kuitenkaan puutuotteita tai niiden osia, jotka on valmistettu puutavarasta tai puutuotteista, joiden elinkaari on päättynyt ja jotka muutoin loppukäsiteltäisiin jätteenä, sellaisena kuin se on määriteltynä jätteistä 19 päivänä marraskuuta 2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/98/EY 3 artiklan 1 kohdassa;

EU:n puutavara-asetuksen liite

[...]

4415 Puiset pakkauslaatikot, -rasiat, -häkit, -pytyt ja niiden kaltaiset päällykset; puiset kaapeli- ja johdinkelat; kuormalavat, laatikkokuormalavat ja muut puiset lastauslavat; puiset kuormauslavojen lavakaulukset

(Tähän eivät kuulu pakkausmateriaalit, joita käytetään yksinomaan toisen markkinoille saatetun tuotteen tukemisessa, suojaamisessa tai kantamisessa.)

[...]

Yhdistetyn nimikkeistön 47 ja 48 ryhmään kuuluva massa ja paperi, lukuun ottamatta bambupohjaisia tuotteita ja keräystuotteita (jätetuotteita)

[...]

Liitteessä vahvistetaan ”asetuksen soveltamisalaan kuuluvat puutavara ja puutuotteet neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2658/87 liitteessä I vahvistetussa yhdistetyssä nimikkeistössä⁷ olevan luokittelun mukaisesti”.

HS-nimikkeeseen 4819 kuuluvat seuraavat: ”Kotelot, rasiat, laatikot, pussit ja muut pakkauspäällykset, paperia, kartonkia, pahvia, selluloosavanua tai selluloosakuituharsoa; lokerolaatikot, kirjekaukalot ja niiden kaltaiset paperi-, kartonki- tai pahvitavarat, jollaisia käytetään esim. toimistoissa tai myymälöissä”.

⁷ Yhdistetyn nimikkeistön voimassa oleva versio on saatavilla osoitteessa <http://eur-lex.europa.eu/Result.do?direct=yes&lang=en&where=EUROVOC:005751&whereihm=EUR OVOC:Combined%20Nomenclature>

- **Jos edellä mainitut tuotteet saatetaan markkinoille itsenäisinä tuotteina** sen sijaan, että niitä yksinkertaisesti käytettäisiin toisen tuotteen pakkaamiseen, ne *kuuluvat* asetuksen soveltamisalaan ja asianmukaista huolellisuutta on sen vuoksi noudatettava.
- **Jos pakkaamisen, siten kuin se määritellään HS-nimikkeessä 4415 tai 4819, tarkoituksena on toisen tuotteen 'tukeminen, suojaaminen tai kantaminen', se ei kuulu** asetuksen soveltamisalaan.

Tämä tarkoittaa sitä, että edellä mainittu rajoitus, joka esitetään EU:n puutavara-asetuksen liitteessä HS-nimikkeeseen 4415 osalta sulkeissa, koskee vastaavasti myös HS-nimikettä 4819.

Näiden luokkien sisällä erotellaan vielä pakkaukset, joiden katsotaan antavan tuotteelle sen 'olennaisen luonteen', ja pakkaukset, jotka on muotoiltu ja sovitettu tiettyyn tuotteeseen mutta jotka eivät ole olennainen osa tuotetta itseään. Yhdistetyn nimikkeistön⁸ 5 yleisessä tulkintasäännössä selvitetään näitä eroja, ja jäljempänä annetaan esimerkkejä. Näillä lisäeroilla on kuitenkin todennäköisesti merkitystä vain pienessä osaa tavaroista, joihin asetusta sovelletaan.

Lyhyesti sanottuna:

Asetuksen soveltamisalaan kuuluvat seuraavat:

- HS-nimikkeeseen 4415 tai 4819 pakkausmateriaalit, jotka saatetaan markkinoille itsenäisinä tuotteita.
- HS-nimikkeeseen 4415 tai 4819 päällykset, jotka antavat tuotteelle sen olennaisen luonteen: esimerkiksi lahjatavarapakkaukset.

Asetuksen soveltamisalaan eivät kuulu seuraavat:

- Pakkausmateriaalit, jotka esitetään sisällä olevine tavaroineen ja joita käytetään yksinomaan toisen tuotteen (joka ei välttämättä ole puuperäinen tuote) tukemiseen, suojaamiseen tai kantamiseen.

---

⁸ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:1999:278:0011:0012:EN:PDF>

'jäte*'/keräystuotteet'

Sovellettava lainsäädäntö:

EU:n puutavara-asetus

Johdanto-osan 11 kappale

Koska kierrätetyn puutavaran ja puutuotteiden käyttöön olisi kannustettava ja koska toimijoille aiheutuisi kohtuuton rasite, jos tällaiset tuotteet sisällytettäisiin tämän asetuksen soveltamisalaan, tämän asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle olisi jätettävä käytetty puutavara ja puutuotteet, joiden elinkaari on päättynyt ja jotka muutoin käsiteltäisiin jätteenä.

2 artikla

a) 'puutavaralla ja puutuotteilla' [tarkoitetaan] liitteessä mainittuja puutavaraa ja puutuotteita, ei kuitenkaan puutuotteita tai niiden osia, jotka on valmistettu puutavarasta tai puutuotteista, joiden elinkaari on päättynyt ja jotka muutoin loppukäsiteltäisiin jätteenä, sellaisena kuin se on määriteltynä jätteistä 19 päivänä marraskuuta 2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/98/EY⁹ 3 artiklan 1 kohdassa;

Direktiivin 2008/98/EY 3 artiklan 1 kohta

'jätteellä' [tarkoitetaan] mitä tahansa ainetta tai esinettä, jonka haltija poistaa käytöstä, aikoo poistaa käytöstä tai on velvollinen poistamaan käytöstä.

Tätä vapautusta sovelletaan seuraaviin:

senkaltaiset puutuotteet, jotka kuuluvat liitteen soveltamisalaan eli jotka on tuotettu elinkaarensa päähän tulleesta materiaalista ja jotka olisi muutoin poistettu käytöstä jätteenä (esimerkiksi puretuista rakennuksista peräisin oleva puutavara tai jätetuista valmistetut tuotteet).

Tätä vapautusta **ei sovelleta** seuraaviin:

- valmistusprosessin sivutuotteet, joissa on mukana materiaalia, joka ei ole tullut elinkaarensa päähän ja joka olisi muutoin poistettu käytöstä jätteenä.

Skenaariot

Kuuluvatko sahauksen sivutuotteina syntyvät puulastut ja sahanpuru asetuksen soveltamisalaan?

Kyllä.

Sisämarkkinoille jo saatetusta materiaalista tuotettuihin puulastuihin ja muihin puutuotteisiin ei kuitenkaan sovelleta 'markkinoille saattamista' koskevia asetuksen vaatimuksia (EU:n puutavara-asetuksen 2 artiklan b kohdan viimeinen virke).

---

⁹ EUVL L 312, 22.11.2008, s. 3.

Kuuluvatko rakennusten hävittämisestä talteenotetusta puusta valmistetut huonekalut asetuksen soveltamisalaan?

Ei, näissä huonekaluissa oleva materiaali on tullut elinkaarensa päähän ja olisi muutoin poistettu käytöstä jätteenä.

6. Kolmannen osapuolen todentamien järjestelmien asema riskien arvioinnissa ja vähentämisessä¹⁰

Sovellettava lainsäädäntö:

EU:n puutavara-asetus

Johdanto-osan 19 kappale

Metsäalan hyvien käytäntöjen tunnistamiseksi riskinarviointimenettelyssä voidaan käyttää sertifiointijärjestelmiä tai muita kolmannen osapuolen järjestelmiä, joilla tarkastetaan, että sovellettavaa lainsäädäntöä noudatetaan.

6 artikla

Asianmukaisen huolellisuuden järjestelmä

[...]

”[...] [Riskinarviointi]menettelyissä on otettava huomioon[...] muun muassa seuraavat asiaankuuluvat riskinarviointiperusteet: sovellettavan lainsäädännön noudattamista koskeva varmistus, joka voi sisältää sertifiointijärjestelmän tai muita kolmannen osapuolen järjestelmiä, joilla tarkastetaan, että sovellettavaa lainsäädäntöä noudatetaan [...]”

ja riskinvähentämismenettelyjen tapauksessa:

”[...] riskinvähentämismenettelyt [...] joissa voidaan myös edellyttää lisää tietoja tai asiakirjoja ja/tai kolmannen osapuolen toteuttamaa tarkastusta”.

Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 607/2012

4 artikla

Riskien arviointi ja vähentäminen

[...] 6 artiklan 1 kohdan b alakohdan toisen kappaleen ensimmäisessä luetelmakohdassa ja 6 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetut sertifiointijärjestelmät tai muut kolmannen osapuolen todentamat järjestelmät voidaan ottaa huomioon riskinarviointi- ja riskinvähentämismenettelyissä seuraavin ehdoin:

niissä on laadittu julkisesti saatavilla oleva vaatimusjärjestelmä, joka on saatettu kolmansien osapuolten käyttöön ja jossa on annettava ainakin kaikki asiaan sovellettavan lainsäädännön asiaan liittyvät vaatimukset;

niissä täsmennetään, että kolmas osapuoli tekee asianmukaisia tarkastuksia, myös paikalla tehtäviä tarkastuksia, vähintään 12 kuukauden välein sen varmistamiseksi, että asiaan sovellettavaa lainsäädäntöä noudatetaan;

niissä on kolmannen osapuolen todentamat keinot, joilla selvitetään sovellettavan lainsäädännön mukaisesti korjatun puutavaran ja tällaisesta puutavarasta jalostettujen puutuotteiden alkuperä kautta koko toimitusketjun siihen asti, että puutavara tai puutuotteet saatetaan markkinoille;

niissä on kolmannen osapuolen todentamat valvontamenettelyt, joilla varmistetaan, että toimitusketjuun ei pääse puutavaraa tai puutuotteita, joiden alkuperä on tuntematon tai joita ei ole korjattu sovellettavan

¹⁰ On pantava merkille, ettei todistuksilla ole samaa asemaa kuin FLEGT-luvilla ja CITES-luvilla (jäljempänä 10 jakso).

A. Taustatiedot

Jotta asiakkaalla puutuotteiden suhteen oleviin erityisiin vaatimuksiin voitaisiin vastata, käytetään usein vapaaehtoisia metsäsertifiointijärjestelmiä ja puutavaran laillisuuden todentamisjärjestelmiä. Yleensä näihin sisältyy standardi, jossa kuvataan metsänhoitoyksikössä toteutettavaksi pakollisesti tulevia hoitokäytäntöjä, myös seuraavia: yleiset periaatteet, perusteet ja indikaattorit; vaatimukset, jotka koskevat standardin noudattamisen tarkastamista ja todistusten myöntämistä; erillinen valvontaketjutodistus (eli alkuperäketjutodistus), joka antaa takeet siitä, että tuote sisältää vain sertifioituista metsistä peräisin olevaa puutavaraa tai tietyn prosenttiosuuden tällaista puutavaraa.

Jos organisaatio, joka ei ole metsää hoitava taho, valmistaja, kauppa käyvä taho eikä myöskään sertifiointia vaativa asiakas, laatii arvioinnin ja myöntää todistuksen, tätä kutsutaan kolmannen osapuolen toteuttamaksi sertifioinniksi. Sertifiointijärjestelmät edellyttävät yleensä, että tällaiset kolmansien osapuolten organisaatiot pystyvät osoittamaan, että ne ovat päteviä laatimaan arviointeja, käymällä läpi akkreditointimenettelyn, jossa määritellään tarkastajien pätevyysvaatimukset ja sertifioivien organisaatioiden noudatettaviksi pakollisesti tulevat järjestelmät. Kansainvälinen standardisoimisjärjestö (ISO) on julkaissut standardeja, jotka kattavat niin sertifiointielimiä kuin arviointikäytäntöjä koskevat vaatimukset. Puutavaran laillisen omistuksen todentamisjärjestelmät eivät yleensä sinällään vaadi akkreditointia, vaikka akkreditoituja sertifiointipalveluja harjoittavat organisaatiot usein tällaisia järjestelmiä tarjoavatkin.

Metsähoitoyksikön hallintaa koskevan lainsäädännön noudattaminen on yleensä osa metsänhoidon sertifiointistandardeja. Järjestelmien hallintaa koskevat standardit, kuten ympäristöasioiden hallinnan tai laadunhallinnan standardit, eivät yleensä sisällä tällaista vaatimusta tai sitä ei voida arvioinnissa tarkastaa huolellisesti.

B. Ohjaus

Harkitessaan, pitäisikö sertifiointijärjestelmän tai laillisuuden todentamisen katsoa antavan takeet siitä, että tuotteessa oleva puutavara on korjattu laillisesti, toimijan on määritettävä, sisältääkö järjestelmä standardin, joka kattaa kaiken sovellettavan lainsäädännön. Tämä edellyttää jonkinlaista tuntemusta toimijan käyttämästä järjestelmästä ja siitä, miten sitä sovelletaan puutavaran korjuumaassa. Sertifioituissa tuotteissa on yleensä merkintä, joka sisältää sen sertifiointiorganisaation nimen, joka on vahvistanut sertifiointiperusteet ja auditointimenettelyä koskevat vaatimukset. Tällaisten organisaatioiden on yleensä pystyttävä tarjoamaan tiedot todistuksen kattavuudesta ja siitä, miten sitä on sovellettu puutavaran korjuumaassa, mukaan lukien paikalla tehtävien tarkastusten luonteen ja tiheyden kaltaiset yksityiskohtaiset tiedot.

Toimijan olisi oltava vakuuttunut, että todistuksen myöntänyt kolmannen osapuolen organisaatio oli tarpeeksi laadukas ja hyvässä maineessa sertifiointijärjestelmässä ja asianomaisen akkreditointielimen silmissä. Tietoja siitä, miten järjestelmiä säännellään, saa tavallisesti sertifiointijärjestelmästä.

Joissakin järjestelmissä sertifiointi sallitaan, kun tietty prosenttiosuus tuotteessa olevasta puutavarasta täyttää sertifiointistandardin kokonaan. Tämä prosenttiosuus mainitaan yleensä merkinnässä. Tällaisissa tapauksissa on tärkeää, että toimija etsii tietoa siitä, onko sertifioimattomalle osalle tehty tarkastukset ja tarjoavatko nämä tarkastukset riittävästi näyttöä sovellettavan lainsäädännön noudattamisesta.

Valvontaketjutodistusta voidaan käyttää todisteena siitä, ettei toimitusketjuun pääse tuntematonta tai luvaton puutavaraa. Tämä perustuu yleensä sen varmistamiseen, että toimitusketjuun pääsee ainoastaan luvallista puutavaraa kriittisissä valvontakohdissa ja että tuote voidaan jäljittää pikemminkin sen aiempaan säilyttäjään (jolla on myös oltava valvontaketjutodistus) kuin puutavaran korjuumetsään. Valvontaketjutodistuksen saanut tuote voi sisältää sertifioitua ja muuta luvallista materiaalia useista eri lähteistä. Kun valvontaketjutodistusta käytetään todisteena laillisuudesta, toimijan olisi varmistettava, että luvallinen materiaali noudattaa sovellettavaa lainsäädäntöä ja että tarkastukset ovat riittäviä varmistamaan, ettei mukana ole muuta materiaalia.

Olisi pantava merkille, että organisaatiolle voi olla myönnettyä valvontaketjutodistus niin kauan kun sillä on käytössään järjestelmät, joilla se erottelee sertifioitua materiaalia ja luvallisen materiaalin sallitun prosenttiosuuden luvattomasta materiaalista, mutta se ei ehkä tietyllä hetkellä tuotakaan mitään sertifioitua tuotetta. Jos toimijat luottavat siihen, että todistus antaa takeet, ja ostavat toimittajalta, jolla on valvontaketjutodistus, niiden on näin ollen varmistettava, että niiden ostamalla tietyllä tuotteella on vaadittu todistus.

Arvioidessaan kolmannen osapuolen todentamien järjestelmien luotettavuutta toimijat voivat pohtia seuraavia kysymyksiä (luettelo ei ole tyhjentävä):

- ✓ Täyttyvätkö kaikki komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 607/2012 4 artiklan vaatimukset?
- ✓ Noudattavatko sertifiointijärjestelmät tai muut kolmannen osapuolen todentamat järjestelmät kansainvälisiä tai eurooppalaisia standardeja (esimerkiksi ISO Guide -julkaisuja, ISEAL:n käytäntösääntöjä)?
- ✓ Onko olemassa perusteltua tietoa mahdollisista puutteista tai ongelmista kolmannen osapuolen todentamissa järjestelmissä niissä maissa, joista puutavaraa tai puutuotteita tuodaan?
- ✓ Ovatko kolmannet osapuolet, jotka toteuttavat komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 607/2012 4 artiklan b, c ja d alakohdassa tarkoitetut tarkastukset ja todentamiset, riippumattomia akkreditoituja organisaatioita?

7. Asianmukaisen huolellisuuden järjestelmän säännöllinen arviointi

Sovellettava lainsäädäntö:

EU:n puutavara-asetus

4 artikla

Toimijoiden velvollisuudet

[...]

3. Kunkin toimijan on ylläpidettävä käyttämäänsä asianmukaisen huolellisuuden järjestelmää ja arvioitava sitä säännöllisesti, paitsi jos se käyttää 8 artiklassa tarkoitetun valvontaorganisaation perustamaa asianmukaisen huolellisuuden järjestelmää.

[...]

'Asianmukaisen huolellisuuden järjestelmää' voidaan kuvata dokumentoiduksi, testatuksi ja vaiheittaiseksi menetelmäksi, mukaan lukien tarkastukset, jonka tarkoituksena on tuottaa liiketoimintaprosessissa haluttu johdonmukainen tulos. On tärkeää, että toimija arvioi asianmukaisen huolellisuuden järjestelmänsä säännöllisesti varmistaakseen, että vastuussa olevat noudattavat niihin sovellettavia järjestelmiä ja että haluttuihin tuloksiin päästään. Parhaiden käytäntöjen mukaisesti tämä olisi tehtävä vuosittain.

Arvioinnin voi suorittaa joku organisaatiossa (mieluiten taho, joka on riippumaton menettelyjen toteuttamisesta) tai ulkopuolinen taho. Arvioinnissa olisi tunnistettava mahdolliset heikkoudet ja puutteet, ja organisaation johdon olisi vahvistettava määräaika niiden ratkaisemiseksi.

Kun kyseessä on puutavaraan liittyvä asianmukaisen huolellisuuden järjestelmä, arvioinnissa olisi esimerkiksi tarkastettava, onko olemassa dokumentoidut menettelyt, joiden avulla kerätään ja tallennetaan keskeiset tiedot markkinoille saatettavan puutuotteen toimituksista, arvioidaan riski, että jokin kyseisen tuotteen osa sisältää laittomasti korjattua puutavaraa, ja kuvaillaan toimia, joita eri riskitasojen suhteen olisi toteutettava. Järjestelmässä olisi myös tarkastettava, ovatko menettelyjen kustakin vaiheesta vastaavat tahot hyvin perillä menettelyistä ja noudattavat niitä ja onko käytössä riittävät tarkastukset sen varmistamiseksi, että menettelyt toimivat käytössä (eli että riskialttiit puutavaran toimitukset havaitaan ja suljetaan pois).

8. Komposiittituotteet

Sovellettava lainsäädäntö:

EU:n puutavara-asetus

6 artiklan 1 kohta

a) toimenpiteet ja menettelyt, joilla mahdollistetaan seuraavien tietojen saanti toimijan markkinoille saattamasta puutavarasta tai puutuotteista:

kuvaus, myös tuotenimi ja tuotetyyppi, sekä puulajin yleisnimi ja tarvittaessa sen täydellinen tieteellinen nimi,

puunkorjuumaa ja tapauskohtaisesti:

maan sisäinen alue, jolla puutavara on korjattu; ja

puunkorjuuta koskeva lupa,

[...]

Kun toimijat pyrkivät täyttämään tietojen saantia koskevan velvoitteen komposiittituotteiden osalta tai sellaisten tuotteiden osalta, joissa on puuperäinen komposiittiosa, niiden on saatava tiedot seoksessa mukana olevista kaikista ensiomateriaaleista, mukaan lukien lajit, paikka, jossa kukin osa korjattiin, ja näiden osien alkuperän laillisuus.

Usein on vaikeaa määrittää puuperäisten komposiittituotteiden kaikkien osien täsmällistä alkuperää. Tämä pätee erityisesti uudelleenmuodostettuihin tuotteisiin, kuten paperiin, kuitulevyyn ja lastulevyyn, joiden osalta lajien tunnistaminen voi olla vaikeaa. Jos tuotteen valmistuksessa käytettävät puulajit vaihtelevat, toimijan on esitettävä luettelo kaikista puulajeista, joita on saatettu käyttää puutuotteen valmistuksessa. Lajit olisi lueteltava kansainvälisesti hyväksytyjen puutavaran nimikkeistöjen mukaisesti (esimerkiksi DIN EN 13556 ”Nomenclature of timbers used in Europe”; ”Nomenclature Générale des Bois Tropicaux, ATIBT (1979”).

Jos voidaan todeta, että komposiittituotteessa oleva osa oli jo saatettu markkinoille ennen sen sisällyttämistä tuotteeseen tai on valmistettu materiaalista, joka on elinkaarensa päässä ja olisi muutoin poistettu käytöstä jätteenä (ks. 5b), kyseisestä osasta ei tarvitse tehdä riskinarviointia. Jos toimija esimerkiksi valmistaa ja myy tuotetta, joka sisältää erilaisia puulastuja, joista osa on peräisin puutuotteista, jotka on jo saatettu markkinoille EU:ssa, ja osa ensiöpuusta, jonka toimija on tuonut EU:hun, riskinarviointi on tehtävä ainoastaan tuodusta osasta.

Esimerkkejä toimijoille tulevista toimituksista on liitteessä II.

9. Metsäala

Sovellettava lainsäädäntö:

EU:n puutavara-asetus

2 artikla

[...]

h) 'sovellettavalla lainsäädännöllä' [tarkoitetaan] puunkorjuumaassa voimassa olevaa lainsäädäntöä, joka kattaa seuraavat asiat: [...]

– metsäalaan liittyvät kaupankäynti ja tullit.

Tällä viitataan yksinomaan siihen, miten puunkorjuumaassa noudatetaan puutavaran ja puutuotteiden viennin kattavia lakeja ja asetuksia. Vaatimus koskee vientiä puunkorjuumaasta, ei sitä maata, josta puutavara viedään EU:hun. Jos puutavara esimerkiksi viedään maasta X maahan Y ja sen jälkeen Euroopan unioniin, vaatimus koskee vientiä maasta X, ei vientiä maasta Y EU:hun.

Sovellettava lainsäädäntö sisältää seuraavat (ei tyhjentävä luettelo):

- Puutuotteiden vientiä koskevat kiellot, kiintiöt ja muut rajoitukset, esimerkiksi käsittelemättömien tukkien tai höyläämättömän puutavaran vientikiellot.
- Vaatimukset puutavaran ja puutuotteiden vientilisensseistä.
- Viralliset luvat, jotka puutavaraa ja puutuotteita vievillä yrityksillä kenties on oltava.
- Puutuotteiden vientiin sovellettavat verot ja maksut.

10. FLEGT-tai CITES-luvan saaneen puutavaran käsittely

Sovellettava lainsäädäntö

EU:n puutavara-asetus

3 artikla

FLEGT-tai CITES-luvan saaneiden puutavaran ja puutuotteiden asema

Tätä asetusta sovellettaessa asetuksen (EY) N:o 2173/2005 liitteissä II ja III lueteltuihin puutuotteisiin, jotka ovat peräisin mainitun asetuksen liitteessä I luetelluista kumppanimaista ja jotka ovat mainitun asetuksen ja sen täytäntöönpanosäännösten mukaisia, sisältyvä puutavara katsotaan laillisesti korjatuksi.

Tätä asetusta sovellettaessa puutavara, joka on asetuksen (EY) N:o 338/97 liitteessä A, B tai C lueteltua lajia ja mainitun asetuksen ja sen täytäntöönpanosäännösten mukaista, katsotaan laillisesti korjatuksi.

[...]

Asetuksessa katsotaan, että FLEGT-tai CITES-luvan saaneet puutavara ja puutuotteet täyttävät asetuksen vaatimukset kokonaisuudessaan. Tämä merkitsee seuraavaa:

- a) toimijoiden, jotka saattavat markkinoille tällaisen asiakirjan saaneita tuotteita, ei tarvitse soveltaa asianmukaisen huolellisuuden järjestelmää kyseisiin tuotteisiin; heidän on ainoastaan pystyttävä osoittamaan, että tuotteilla on voimassa oleva asiaankuuluvat asiakirjat, ja
- b) toimivaltaiset viranomaiset katsovat, että tällaiset tuotteet on korjattu laillisesti, eikä tuotteisiin liity riskiä, että rikottaisiin asetuksen säännöksiä, joilla kielletään laittoman puutavaran saattaminen markkinoille.

Tämä johtuu siitä, että laillisuuden todentamiseksi tehtävät tarkastukset on toteutettava – ja siten asianmukaista huolellisuutta harjoitettava – vientimaassa kyseisen maan ja Euroopan unionin välisen vapaaehtoisen kumppanuussopimuksen mukaisesti, ja toimija voi tämän ansiosta pitää puutavaraa riskittömänä.

Liite I

Miten 'markkinoille saattamista' olisi tulkittava käytännössä?

Seuraavassa hahmotellaan tilanteita, joissa yritystä/yksityishenkilöä pidetään EU:n puutavara-asetuksen mukaisena toimijana.

Skenaario 1

Valmistaja C ostaa paperia EU:n ulkopuolisesta maasta ja tuo sitä EU:hun (mihin tahansa maahan), jossa se valmistaa paperista harjoitusvihkoja. Tämän jälkeen se myy harjoitusvihkot vähittäiskauppiaille D missä tahansa EU:n jäsenvaltiossa. Harjoitusvihkot ovat EU:n puutavara-asetuksen liitteen soveltamisalaan kuuluva tuote:

- valmistajasta C tulee toimija, kun se tuo paperin käytettäväksi omassa liiketoiminnassaan.

Skenaario 2

Vähittäiskauppias G ostaa kassakoneiden nauhoja EU:n ulkopuolisesta maasta ja tuo ne EU:hun, jossa se käyttää niitä liikkeissään:

- vähittäiskauppiasta G tulee toimija, kun se tuo nauhat EU:hun käytettäväksi liiketoiminnassaan.

Skenaario 3

EU:hun sijoittautunut valmistaja C tuo päällystettyä voimapaperia suoraan kolmannen maan tuottajalta ja käyttää sitä pakataksien tuotteita, jotka sitten myydään EU:n markkinoilla:

- valmistajasta C tulee toimija, kun se tuo voimapaperin EU:hun käytettäväksi liiketoiminnassaan (on pantava merkille, että sillä, että voimapaperia käytetään ainoastaan pakkaamisessa, ei tässä tapauksessa ole merkitystä, koska voimapaperi tuodaan itsenäisenä tuotteena).

[Skenaarioissa 4, 5 ja 6 käsitellään tilanteita, joissa EU:hun sijoittautuneet yritykset ostavat puutavaraa ja puutuotteita EU:n ulkopuolisilta yrityksiltä. Tilanteen vaihtelevat hieman, ja yksityiskohdat selitetään kunkin skenaarion lopussa]

Skenaario 4

EU:hun sijoittautunut puutavarakauppias H ostaa lastulevyä internetistä EU:n ulkopuolelta sijoittautuneelta toimittajalta. Sopimuksen nojalla omistajuus siirtyy heti puutavarakauppiaille H, vaikka lastulevy on edelleen EU:n ulkopuolella. Lastulevy kuljetetaan EU:n jäsenvaltioon, ja sen esittää tullille huolitsija J, joka toimittaa lastulevyn puutavarakauppiaille H. Puutavarakauppias H myy lastulevyn

rakentajalle K:

- puutavarakauppiaasta H tulee toimija, kun huolitsija J tuo lastulevyn EU:hun H:n liiketoiminnassa tapahtuvaa jakelua tai käyttöä varten. Huolitsija J on ainoastaan edustaja, joka kuljettaa tuotteet puutavarakauppiiaan H puolesta.

[Tässä skenaariossa omistajuus siirtyy EU:n ulkopuoliselta yritykseltä EU:hun sijoittautuneelle yritykselle ennen kuin tavara fyysisesti saapuu EU:hun]

Skenaario 5

EU:hun sijoittautunut puutavarakauppias H ostaa lastulevyä internetistä EU:n ulkopuolelle sijoittautuneelta toimittajalta L. Sopimuksen nojalla omistajuus siirtyy vasta silloin, kun lastulevy toimitetaan puutavarakauppiiaan H toimitiloihin Yhdistyneessä kuningaskunnassa. Huolitsija J tuo lastulevyn EU:hun toimittajan L puolesta ja toimittaa sen puutavarakauppiiaan H toimitiloihin:

- puutavarakauppiaasta H tulee toimija, kun toimittajan L huolitsija J tuo lastulevyn EU:hun H:n liiketoiminnassa tapahtuvaa jakelua tai käyttöä varten.

[Tässä skenaariossa omistajuus ei siirry EU:n ulkopuoliselta yritykseltä EU:hun sijoittautuneelle yritykselle ennen kuin tavara on fyysisesti saapunut EU:hun]

Skenaario 6

EU:n ulkopuolelle sijoittautunut toimittaja L tuo puutavara- tai puutuotelähetyksen EU:hun ja alkaa sitten etsiä sille ostajaa. Puutavarakauppias H ostaa puutavaran tai puutuotteet L:ltä, kun lähestys on fyysisesti saapunut EU:hun ja tulli on luovuttanut lähetyksen vapaaseen liikkeeseen toimittajan L pyynnöstä, ja käyttää sitä liiketoiminnassaan:

- Toimittajasta L tulee toimija, kun se tuo tuotteet EU:hun oman liiketoimintansa kautta tapahtuvaa jakelua varten. Puutavarakauppias H on kauppaa käyvä taho.

[Tässä skenaariossa omistajuus ei siirry EU:n ulkopuoliselta yritykseltä EU:hun sijoittautuneelle yritykselle ennen kuin tavara on fyysisesti saapunut EU:hun, eikä tätä ennen ole olemassa sopimusta]

Skenaario 7

EU:hun sijoittautunut vähittäiskauppias M tuo puutuotteita EU:hun ja myy ne suoraan liikkeessään ei-kaupallisille kuluttajille:

- vähittäiskauppiaasta M tulee toimija, kun se tuo puutuotteet EU:hun käytettäväksi liiketoimintansa kautta tapahtuvaa jakelua varten.

Skenaario 8

Energiayhtiö E ostaa puulastuja suoraan EU:n ulkopuolisesta maasta ja tuo ne EU:hun, jossa se käyttää puulastut tuottaakseen energiaa, jonka se sitten myy EU:n jäsenvaltion kansalliseen verkkoon. Vaikka

puulastut kuuluvat EU:n puutavara-asetuksen soveltamisalaan, lopputuote eli energia, jonka yritys myy, ei kuulu siihen:

- energiayhtiöstä E tulee toimija, kun se tuo puulastut EU:hun käytettäväksi omassa liiketoiminnassaan.

Skenaario 9

Puutavarakauppias F ostaa puulastuja suoraan EU:n ulkopuolisesta maasta ja tuo ne EU:hun, jossa se myy ne energiayhtiölle E. Energiayhtiö E käyttää kyseiset puulastut EU:ssa tuottaakseen energiaa, jonka se sitten myy jäsenvaltion kansalliseen verkkoon:

- puutavarakauppiasta F tulee toimija, kun se tuo puulastut EU:hun käytettäväksi liiketoimintansa kautta tapahtuvaa jakelua varten.

[Skenaarioissa 10 ja 10a korostuu se seikka, että pystypuusto ei kuulu asetuksen soveltamisalaan. Sopimusjärjestelyjen yksityiskohdista riippuen 'toimija' voi joko olla metsänomistaja tai yritys, jolla on oikeus korjata puutavaraa liiketoimintansa kautta tapahtuvaa jakelua tai käyttöä varten]

Skenaario 10

Metsänomistaja Z kaataa puita omalla maallaan ja myy ne asiakkaille tai jalostaa ne omalla sahallaan:

- metsänomistajasta Z tulee toimija, kun se korjaa puutavaran liiketoimintansa kautta tapahtuvaa jakelua tai käyttöä varten.

Skenaario 10a

Metsänomistaja Z myy yritykselle A oikeuden korjata maaltaan pystypuustoa A:n liiketoiminnan kautta tapahtuvaa jakelua tai käyttöä varten:

- yrityksestä A tulee toimija, kun se korjaa puutavaran liiketoimintansa kautta tapahtuvaa jakelua tai käyttöä varten.

Liite II

Esimerkkejä komposiittituotteista

Tuotetyyppi:	Osina toimitettavat keittiökalusteet					Voidaanko saattaa markkinoille?
Ajanjakso:	Huhtikuu 2011–joulukuu 2012					
Määrä	3 200 yksikköä					
Osa	Kuvaus	Laji	Puunkorjuu-maa/-alue	Puunkorjuuta koskeva lupa	Todisteet laillisuudesta	
Ydin	Puolikova kuitulevy	Seos erilaista havupuuta: pääasiassa metsämäntyä (<i>Pinus sylvatica</i>), metsäkuusta (<i>Picea abies</i>)	Useampi kuin yksi EU-maa	Useita	Saatettu aiemmin markkinoille – ei vaadita	Ei sovelleta
			Boreaalisella vyöhykkeellä sijaitseva nopeasti kehittyvä kolmas maa	Useita	Laillisen omistuksen tarkistukset ja jäljitettävyyys	Kyllä (jos luottamuksella hyvät perusteet)
Pinta	Puukuviota jäljittelevä paperipinnoite, tuotu EU:n ulkopuolelta	Ei tiedossa	Ei tiedossa	Ei tiedossa	Ei ole	Ei

	Täysin osiinsa puretut (CKD) toimistokalusteet					Voidaanko saattaa markkinoille?
Tuotetyyppi:						
Ajanjakso:	Tammikuu 2011–kesäkuu 2011					
Määrä	1 500 yksikköä					
Osa	Kuvaus	Laji	Puunkorjuumaa/-alue	Puun-korjuuta koskeva lupa	Todisteet laillisuudesta	
Ydin	Lastulevyä	Sitkankuusi	EU-maa	Useita	Saatettu aiemmin markkinoille – ei vaadita	Ei sovelleta
Pinta ja takaosa	0,5 mm:n viilua	Euroopan-pyökki (<i>Fagus sylvatica</i>)	EU-maa	Yksityisiä metsän-omistajia	Saatettu aiemmin markkinoille – ei vaadita	Ei sovelleta

	Puulastut					Voidaanko saattaa markkinoille?
Tuotetyyppi:						
Ajanjakso:	Tammikuu 2012–joulukuu 2012					
Määrä	10 000 tonnia					
Osa	Kuvaus	Laji	Puunkorjuumaa/-alue	Puunkorjuuta koskeva lupa	Todisteet laillisuudesta	
	Lautojen sahuun sivutuote puiden jäännöspalat	Sekaisin kuusta, mäntyä /ja koivua	EU-maa	Useita yksityisiä	Metsän-omistajien metsän-uudistus-suunnitelmat	Ei sovelleta

	metsän- omistajan kanssa tehdystä pystykaupasta			metsän- omistajia	nähty	
	Lautojen sahuun sivutuote / tukkien jäännöspalat tienvarsi- kaupasta	Sekaisin kuusta, mäntyä ja koivua	EU-maa	Useita yksityisiä metsän- omistajia	Saatettu aiemmin markkinoille – ei vaadita	Ei sovelleta

	Kirjoituspaperi (90 g/m ²) Indonesiasta					Voidaanko saattaa markkinoille?
Tuotetyyppi:						
Ajanjakso:	Huhtikuu 2012–maaliskuu 2013					
Määrä	1 200 tonnia					
Osa	Kuvaus	Laji	Puunkorjuumaa/-alue	Puun-korjuuta koskeva lupa	Todisteet laillisuudesta	
	Lyhytkuitu-massa	Acacia mangium	Kolmas maa, joka on trooppisella vyöhykkeellä sijaitseva kehitysmaa, tietty provinssi	Teollista metsän-viljelyä koskeva lupa XXX	Laillisuus-todistus	Kyllä (jos luottamuk-sella hyvät perusteet)
	Lyhytkuitu-massa	Trooppinen sademetsä (MTH)	Kolmas maa, joka on trooppisella vyöhykkeellä sijaitseva kehitysmaa, tietty provinssi	Luontaisen sekundääri-metsän raivaus kuitupuu- ja öljypalmu-viljelmiä varten	Ei ole toimitettu	Ei
	Pitkäkuitu-massa	Pinus radiata	Lauhkealla vyöhykkeellä sijaitseva kolmas maa	Viljelymetsät	Valvontaketju-todistus	Kyllä (jos luottamuk-sella hyvät perusteet)

	12-mm:n vaneri					Voidaanko saattaa markkinoille?
Tuotetyyppi:						
Ajanjakso:	Huhtikuu 2012–maaliskuu 2013					
Määrä	8 500 m ³					
Osa	Kuvaus	Laji	Puunkorjuumaa/-alue	Puunkorjuuta koskeva lupa	Todisteet laillisuu- desta	Kyllä (jos luottamuk- sella hyvät perusteet)
Pinta ja takaosa	Viilu	Bitangor (<i>Callophyllum</i> sp.)	Kolmas maa, joka on trooppisella vyöhykkeellä sijaitseva kehitysmaa, tietty provinssi	YYY puukorjuuta koskeva lupa	Valtion edustajan myöntämä vientitodistus	
Ydin	Viilu	Poppeli (<i>Populus</i> sp.)	Lauhkealla vyöhykkeellä sijaitseva nopeasti kehittyvä kolmas maa	Maatilojen metsäpalstat, ei ole täsmennetty	Ei ole toimitettu	

Tuotetyyppi:	Päällystetty Art Board -kartonki Kiinasta					Voidaanko saattaa markkinoille?
Ajanjakso:						
Määrä	500 tonnia					
Osa	Kuvaus	Laji	Puunkorjuu-maa/-alue	Puunkorjuuta koskeva lupa	Todisteet laillisuudesta	
	Northern Bleached Kraft Pulp (NBKP) Softwood (valkaistu havupuusellu)	Lännen-hemlockki (<i>Tsuga heterophylla</i>), douglaskuusi (<i>Psuedotsuga menziesii</i>), tuoksusetri (<i>Thuja plicata</i>), valkokuusi (<i>Picea glauca</i>), kontortamänty (<i>Pinus contorta</i>)	Boreaalisella vyöhykkeellä sijaitseva kolmas maa	Teollista metsätilaa koskeva lupa	Luokitellaan ei-kiistanalaiseksi sertifiointia koskevissa suunta-viivoissa	Kyllä (jos luottamuk-sella hyvät perusteet)
	Laubholz Bleached Kraft Pulp (LBKP) Hardwood (valkaistu lehtipuusellu)	Poppeli (<i>Populus</i> spp.)	Boreaalisella vyöhykkeellä sijaitseva kolmas maa	Teollista metsätilaa koskeva lupa	Luokitellaan ei-kiistanalaiseksi sertifiointia koskevissa suunta-viivoissa	Kyllä (jos luottamuk-sella hyvät perusteet)
	Mekaaninen massa	Poppeli (<i>Populus tremuloides</i> , <i>Populus balsamifera</i>), valkokuusi (<i>Picea glauca</i>), banksinmänty (<i>Pinus banksiana</i>)	Boreaalisella vyöhykkeellä sijaitseva kolmas maa	Useita yksityisiä metsän-omistajia	Ei-kiistanalainen Laillisuus-todistus	Kyllä (jos luottamuk-sella hyvät perusteet)

